

УДК 811.111'42'373:159.942:070

A. E. Вербицька,
orcid.org/0000-0002-4462-9738

КОМУНІКАТИВНІ СТРАТЕГІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕМОЦІЙНОГО КОНЦЕПТУ DISTRESS / ДИСТРЕС В АНГЛОМОВНОМУ МЕДІАДИСКУРСІ

У статті визначено провідні тактики стратегії агітації у комунікативних ситуаціях дистресу, у яких адресант реалізує емоційний концепт DISTRESS / ДИСТРЕС, його когнітивні ознаки, метафоричні та метонімічні образи. Автор ідентифікує нарративно-репрезентативну та / або нарративно-комунікативну стратегії відповідно до мовного матеріалу об'єктивизації емоційного концепту DISTRESS / ДИСТРЕС.

Ключові слова: емоційний концепт, distress / дистрес, агітація, стратегія, тактика, комунікативна ситуація.

Статья определяет ведущие тактики стратегии агитации в коммуникативных ситуациях дистресса, в которых адресант реализует эмоциональный концепт DISTRESS / дистресс, его когнитивные признаки, метафорические и метонимические образы. Автор идентифицирует нарративно-репрезентативную и / или нарративно-коммуникативную стратегии в соответствии с языковым материалом объективизации эмоционального концепта DISTRESS / дистресс.

Ключевые слова: эмоциональный концепт, distress / дистресс, агитация, стратегия, тактика, коммуникативная ситуация.

The paper defines leading tactics of the agitation strategy in the communicative situations of distress, in which the addressee implements cognitive features, metaphorical, and metonymic images of the emotion concept DISTRESS. The author identifies narrative-representative and / or narrative-communicative strategies within each tactic in accordance with the linguistic evidence verbalizing the emotion concept DISTRESS.

Key words: an emotion concept, distress / distress, agitation, a strategy, a tactic, a communicative situation.

Дослідження комунікативних стратегій реалізації емоційного концепту DISTRESS / ДИСТРЕС лежить у межах когнітивно-дискурсивної парадигми. Лінгвокогнітивні та комунікативно-прагматичні аспекти уможливлюють прослідкування того, які мисленнєви операції задіяні в процесі мовленнєвої діяльності у комунікативних ситуаціях дистресу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій виявляє різнопланову природу стратегій (Дейк, 1989; Іссерс, 2008; Бондаренко, Мартинюк, Фролова, & Шевченко, 2017, та ін.), які розуміють у когнітивному плані («семантична макроструктура», Дейк, 1989) як «план дій» та «когнітивний процес» на основі інтерпретації комунікативної ситуації (Бондаренко, Мартинюк, Фролова, & Шевченко, 2017, с. 153). Інтерактивний план стратегії / «прагматична макроструктура» (Дейк, 1989) передбачає активну роль автора по відношенню до адресата, мовленнєва активність якого спрямована на те, щоб змусити «іншого» діяти в інтересах мовця. Досягнення цілі можливе за умови контролю інтелектуальних і емоційних процесів читача у такий спосіб, щоб ті спонукали до потрібних рішень чи дій (Іссерс, 2008, с. 26, 76, 110). Така характеристика пояснює велику кількість класифікацій стратегій і тактик. Ціллю нашого

дослідження є аналіз комунікативної стратегії агітації, яка реалізує ЕК DISTRESS / ДИСТРЕС у комунікативних ситуаціях дистресу. Ціль роботи передбачає такі завдання: 1) визначити провідні тактики стратегії агітації у комунікативних ситуаціях дистресу та вербалні засоби їх утілення; 2) встановити приналежність тактик до наративно-репрезентативної (НРС) і / або наративно-комунікативної (НКС) стратегій за добором мовного матеріалу реалізації ЕК DISTRESS / ДИСТРЕС.

Виклад основного матеріалу дослідження.

1. Комунікативна тактика виклику довіри НРС слугує інструментом, який у сукупності з іншими тактиками спрямований на реалізацію комунікативної інтенції акцентувати увагу на полюсі дистресу «+» (КО «оцінність»). Автор застосовує прийоми інтертекстуальності, зсилаючись на авторитетне джерело, характеризує поведінкові риси СД та сутність емоційного стану.

This week's church readings included the über-miserable Jeremiah, who complained: "Why is my pain unceasing, my wound incurable refusing to be healed?" and refused to "sit in the company of merrymakers" (The Guardian, 2012, August 3).

У фрагменті **КСД «Моральне насильство»**, контекстуальне розширення (extension, за Дж. Лакофтом, 1980, у контексті дослідження застосовуємо для конкретизації комунікативних ситуацій дистресу) (**КР**) **«обман, містифікація»**, автор демонструє типові дії та відчуття суб'єкту дистресу, посилаючись на Біблію. Тактику втілює прийом *інтертекстуальності*, де в ролі автора-експерта щодо стану дистресу виступає біблійний Іеремія, якого характеризують як дуже нещасного *über-miserable* (*über* з нім. – перевищення межі, вище, понад). Автор застосовує зміну коду (*über*) для підкреслення крайньої межі страждання – високий ступінь вияву КО «інтенсивність». Так як дистрес проектирують як рідину чи об'єкт у контейнері, вихід за межі переповненого контейнеру означає надзвичайно високу інтенсивність переживання емоцій. Експертне висловлення реалізує когнітивну ознаку ЕК DISTRESS / ДИСТРЕС «тривалість» (*pain unceasing*) та метафоричний образ DISTRESS IS AN INJURY (*wound*). У фрагменті дискурсу також актуалізовано властиві людині у стані дистресу фатальність (*incurable refusing to be healed*) (DISTRESS IS A TRAP), відсторонення, десоціалізація (DISTRESS IS LONELINESS), що відображені у її комунікативній поведінці, а саме, нарікання (*complained*) та відмови (*refused*).

2. Комунікативна тактика формування позитивного ставлення НРС є типом емоційно налаштовуючих тактик, застосування яких, згідно з О. С. Іссерс, необхідне у випадку неспівпадіння установок мовця та слухача на тип спілкування (кооперативне чи конфронтаційне) (с. 128). Тактику реалізують стилістичні прийоми метафори та прийом доказу «від протилежного».

For it's precisely sunny-side-up fascism that forces those of us who walk the black dog into lonely invisibility (The Guardian, 2012, August 3).

У прикладі **КСД «Моральне насильство»**, **КР «обман, містифікація»**, тактику втілює прийом доказу «від протилежного» (від лат. – reductio ad

absurdum), змінює полюс дистресу шляхом зміни полюсу його опозиційної емоції – щастя (distress :: joy). Автор застосовує метафори, які висвітлюють неконвенціональні образи та асоціації, пов’язані зі щастям і дистресом. Так, наступне висловлювання показує щастя як завуальований фашизм та концептуалізований метафоричний образ дистресу – як самотності DISTRESS IS LONELINESS. У цьому фрагменті таке розуміння щастя змушує (*forces*) людину у стані дистресу відчувати самотність, а отже, виступає стимулом поглиблення дистресу.

3. Комуникативна тактика визнання емоційного стану НКС репрезентована у прийомі ствердження обопільності (P14), перформативних висловленнях – експозитивах (Сусов, 2009), які показують ставлення до дискусії, наприклад, мовними виразниками *explained, endavours, conveys the sense* у прикладі:

A while ago the psychoanalyst Susie Orbach came to St Paul's Cathedral to talk about happiness. She explained "what provides for relief is often not the dissolving of despair but the recognition of its legitimacy. The therapist endeavours to help the patient find words that speak of his or her experience and in so doing conveys the sense that emotional distress can be borne and not trivialised" (The Guardian, 2012, August 3).

У КСД «Моральне насильство», КР «обман, містифікація», автор-терапевт пояснює читачеві-пацієнту що полегшення може дарувати не так позбавлення дистресу, як визнання права на його існування. Адресант прагне допомогти читачеві зрозуміти, що цю емоцію не потрібно спростовувати (*distress can be not trivialised*), вона є такою ж значущою, як і щастя. У підсумку, зазначена КТ виконує терапевтичну функцію.

Комуникативна тактика визнання емоційного стану НКС стосується не лише внутрішнього світу СД, а й оточення, тобто визнання права відчувати дистрес у суспільстві:

We want to be seen and valued, even when unhappy (The Guardian, 2012, August 3).

У фрагменті прийом *ствердження обопільності*, Р14 – assume or assert reciprocity (Brown and Levinson, 1987), показує залученість автора щодо потреб читача, який прагне уваги та підтримки у стані дистресу, хоче бути важливим. Вказана тактика діє на зближення читача з поглядами автора щодо емоційного стану дистресу.

4. Комуникативна тактика дозволу НКС та НРС передає владу та контроль у руки читача, чим підкорює його та змушує прислухатись до думки автора, за допомогою заперечних речень з модальними дієсловами, які означають обов’язок (*don't have to*), лексемами з семою «свобода» (*legitimacy, liberation*). Вживанням тактики адресант також апелює до уразливості суб’єкта дистресу, чим актуалізує у пресупозиції метафору BEING IN DISTRESS IS BEING WITHOUT COVERING / UNDISGUISED. Автор акцентує право читача перебувати у стані дистресу та вільно виражати горе-страждання, що

відображену у пасивних конструкціях висловлень-асертивів (*you are allowed; people are given permission*).

*One of the most valuable things about therapy is that it's a place where you don't have to pretend you're **on top of the world** and where happiness **is not held out** as the ultimate mark of a successful life. This is a wonderful liberation* (The Guardian, 2012, August 3).

У КСД «**Моральне насильство**», КР «**обман, містична практика**», автор зазначає, що читачеві не потрібно імітувати блаженство, якщо він переживає дистрес. Якщо щастя – це бути на вершині блаженства (*you're on top of the world*), то перебувати у стані дистресу – це бути унизу, що актуалізує прототипну концептуальну метафору BEING IN DISTRESS IS BEING DOWN. Автор дарує звільнення (*liberation*) від необхідності маскувати негативний емоційний стан, чим апелює до однієї з найважливіших духовних цінностей в англомовному суспільстві – «свободи», що підвищує ефективність імплементації стратегії агітації у цілому. Тактику реалізують мовні індикатори у формі заперечних речень (*you don't have to; is not held out*).

Church, like therapy, is a space where you are allowed to bring your distress. Church, like therapy, is a countercultural space where people are given permission to bring distress. Which is why the permanently smiling evangelical represents such a deep betrayal (The Guardian, 2012, August 3).

У прикладах тактика актуалізує метафоричний образ дистресу як фізичного об'єкту у проекції DISTRESS IS A PHYSICAL OBJECT, що вказує на можливість СД вплинути на свій емоційний стан суб'єкту дистресу, подолати його чи зменшити (КО «вольові / свідомі дії суб'єкта»). У фрагментах виокремлюємо макропропозицію – місце позбавлення дистресу, яке автор характеризує як контркультурне (*countercultural*). Контркультура (від лат. *contra* – проти) – «поняття, яке використовується для позначення соціокультурних настанов, що протистоять фундаментальним принципам, що (sic) панують у конкретній культурі» (Словопедія). Таким чином, висловлення містить пресупозицію того, що у англомовній культурі та спільноті вважається неприйнятним виставляти напоказ свій емоційний стан дистресу. Однак, комунікативна мета автора полягає у тому, щоб допомогти читачеві, який потенційно знаходитьться у стані дистресу, знайти своє місце у суспільстві, допомогти побачити вихід зі стану, сформувати цінності щодо щастя та дистресу, відмінні від традиційних.

5. Комунікативна тактика переконання НКС та НРС покликана упевнити реципієнта у необхідності зламати стереотипи щодо емоційного стану дистресу задля його психологічного здоров'я. Вербалними засобами тактики є прийом протиріччя, заперечення та протиставлення (*no, but*), модальні дієслова (*must, can*) в імперативних реченнях, що свідчить про впевненість автора у ствердженнях; прийоми на зближення: залучення до діяльності мовця і слухача одночасно (P12), прийом інклузивності, прийом «тут-i-зараз».

No, the sort of happiness that's more than synthetic soma must hold together a range of conflicting feelings, of which unhappiness is one. And we must not be scared of unhappiness as a feature of a meaningful life. To express this as a contradiction: unhappiness forms part of the recipe for happiness itself (The Guardian, 2012, August 3).

Мовний індикатор перформативу-заперечення *No* показує точку переходу від традиційних уявлень про щастя та дистрес в англомовній культурі до нетипового сприйняття емоційних станів, їхньої переоцінки. Так, автор вчить, що щастя – це не лише штучний / синтетичний / удаваний священний напій «сома» (в давньоіранських джералах як «хаома»), який має підбадьорливі або п'янкі якості (*more than synthetic soma*), а дистрес визначає як неоднозначну емоцію (*a range of conflicting feelings, of which unhappiness is one*). Цю ж функцію переоцінки виконує прийом «тут-і-зараз». КСД відбувається у теперішній часовій площині і у найближчому минулому (КО «часова локалізованість»), на що вказують часові форми дієслів Present Simple, Present Continuous, Present Perfect Simple, Past Simple та такі прислівники часу у тілі медіатексту, як *at the moment, now, a while ago, this week's church readings*. Часова пропозиція втілює інтенцію автора звернути увагу читача на поточний момент. У фрагменті діє прийом *залучення до діяльності мовця і слухача одночасно*, P12 – *Include both S and H in the activity* (Brown and Levinson, 1987). У КСД 7 метою застосування автором We-форми є переконання себе і читачів у безпідставності страху перед відчуттям нещастя / горя / страждання, так як навіть цей стан є корисним та значним у житті людини. Імперативні речення з використанням модального дієслова *must* вказують на заклик священиків не боятись нещастя, визначаючи цей стан як ознаку осмисленого життя. Прийом *інклузивності / включення* показує невід'ємність емоційного стану дистресу від стану щастя (*hold together, forms part of*). Для зміни полюсу оцінки дистресу, автор застосовує прийом *протиріччя* (*to express this as a contradiction*), відступає від загальноприйнятої дихотомії добро :: зло, позитивне :: негативне, що зміщує фокус на дифузність, актуалізує ознаку комплексності дистресу і реалізує ядерну ознаку «оцінність» EK DISTRESS / ДИСТРЕС зі знаком «+». Тактика має на меті створення нової реальності, у якій дистрес сприймається як нормальний емоційний стан, як частину змістового життя.

У КСД «*Скрутне становище*», КР «*нестача життєво необхідних речей: домівки*», тактика НКС та НРС працює зі скеруванням уваги на «наші» можливості та «іхні» потреби, тобто, автор наголошує на авторитеті читача, на його необмеженості дій та вагомості як члена суспільства:

«This research makes it clear that by working together, healthcare services and the wider system – such as housing, social services and the charity sector – have a vital role to play in improving the quality and co-ordination of care for homeless people as they reach the end of life. «In the coming months CQC will be publishing a detailed report making recommendations on how we as a society can meet our responsibility to the most vulnerable people in our communities who are currently

being let down at a time when they need help and support the most» (Evening Standard, 2017, July 4).

Тактику реалізовано у прислівнику (*together*), інклузивних займенниках (*we; our*) та модальному діеслові *can* у складеному модальному присудку *can meet our responsibility*, яке позначає теоретичну можливість, можливість ідеї, яка пов’язана з допусканням повної свободи для дії; з деяким значенням здатності (Кобрина, 1985, с. 161). У фрагменті автор насаджує активну громадську позицію, спонукає аудиторію до почуття відповідальності, агітує різні соціальні сектори до співпраці, зазначаючи їхню максимальну важливість (*have a vital role to play*) та можливості, у той же вказуючи на безпомічність / слабкість безпритульних (BEING IN DISTRESS IS BEING BRITTLE) за допомогою емотивів *vulnerable* – «уразливий; ранімий», *let down* – «послабляти; залишати в біді» (BEING IN DISTRESS IN BEING DOWN) та гіперболізації (*the most vulnerable; need help and support the most*). Часова форма Present Progressive (*who are currently being let down*) наголошує на «часовій локалізованості» емоційного стану та терміновості дій читача.

6. Комунікативна тактика провокування НКС та НРС виконує функцію підбурення аудиторії на дії, вчинки шляхом навмисного створення конфліктної ситуації. Стратегія неввічливості (impoliteness strategies), яку застосовує адресант, загрожує «обличчю» адресата, а саме, PI (positive impoliteness – позитивна неввічливість, Culpeper, 2016) – embarrass or insult others (make the other feel uncomfortable) – постав іншого в незручне становище (с. 426). НКС тактики утілюють речення умовного способу, квеситиви, спонукальні речення. НРС тактики презентують узагальнення та оцінні судження.

How far would you go to help an animal in distress? After three fire engines were sent to rescue a stranded squirrel in Watford, tell us what you'd do to save an animal. <...>. Emergency services frequently go the extra mile to help an animal. Fire brigades spent over £3.5m in the three years to 2011, rescuing 17,000 animals. There are regular news stories about people going to extremes to rescue a pet, often with tragic consequences. What lengths would you go to? Would you pay for the best healthcare, or put yourself in danger to save a family pet? How far is too far? (The Guardian, 8 January 2013).

У фрагменті **КСД «Небезпечна ситуація», КР «пастка»**, адресант обрав інструментом реалізації стратегії агітації що виражена імперативом *tell us*. КТ провокування НРС втілено прийомом узагальнення, що має знакові репрезентації фактичної інформації у конкретних цифрах (*spent over £3.5m in the three years to 2011, rescuing 17,000 animals*), оцінної інформації або елементів суджень (*going to extremes; with tragic consequences*). Мовець наводить приклади роботи служб з порятунку тварин, а саме, кількість врятованих, ресурси та відстані, які доводиться долати до місця трагедії. Тактику втілюють висловлення-квеситиви із застосуванням модального діеслова *would*, що означає готовність чи відмову виконати певну дію. Прийом запитання утворює рамкову конструкцію повідомлення. Адресант повторює

фразу *how far* у заголовку та кінцівці медіа-тексту, що спонукає читача упідозріти усього повідомлення думати над своїми можливостями.

7. Комуникативна тактика апеляції до цінностей НРС виступає знаряддям упливу адресата, удаючись до значущих для нього пріоритетів духовного життя. Тактику реалізують прийоми доказу «від протилежного», ретроспекції, інтертекстуальності, стилістичний прийом метафори.

I set out on a mental pilgrimage on my father's behalf. It's six years now since my father told me he had Alzheimer's disease. At the time I was rather nonplussed by the revelation. I did my usual trick of ignoring it and hoping it would go away. Six years on and I wish he'd told me his legs had been chewed off by a combine harvester instead. At least then we could have discussed the gory details while I wheeled him around. But Alzheimer's disease is a miserable, slow retreat from the world, and from all that you are. It's not fair on him, or Mum (The Guardian, 10 March 2014).

У фрагменті **КСД «Втромта», КР «втромта ролі**, тактику актуалізує прийом доказу «від протилежного» (*ignoring it; hoping it would go away*), що виявляє заклик автора усіяко підтримувати рідного (цінність «підтримка», «надія»), змінити деструктивну поведінку десоціалізації (КО «приховування дистресу») на обговорення проблеми (*discussed; told me*). Прийом *ретроспекції* (від лат. *retrospectare* – погляд назад) із застосуванням прислівників часу (*It's six years now since; at the time; six years on; then*), граматичних конструкцій умовного способу у минулому часі (*I wish he'd told me; we could have discussed*) та метафори, що розкриває сутність спогадів через схожість із мандрівкою / паломництвом (*I set out on a mental pilgrimage*) показує шкодування мовця про втрачені можливості спілкування з татом, апелює до цінності «час».

Neil Hannon: my father's Alzheimer's was the inspiration behind To Our Fathers in Distress (The Guardian, 10 March 2014).

У **КСД «Хвороба чи поранення», КР «хвороба (смертельна, психічна, недуга)**, адресант апелює до цінностей «сім'я» і «здоров'я», спонукаючи інших, які втратили члена родини, пам'ятати про нього. У фрагменті-заголовку аллюзія *Fathers in Distress* містить натяк на міфологічний сюжет про дівчину в біді (*damsel in distress*), котра потребує героя, щоб спасті її від ЗАГРОЗИ – ворога чи монстра. Заголовок готує читача до розкриття сюжету статті, у котрій говориться про музичну композицію *To Our Fathers in Distress*. Твір присвячено батьку, який помер від хвороби Альцгеймера – *Alzheimer's disease* – символ монстра, як вітанування його пам'яті. Застосування аллюзії на архетипний образ дистресу спрямоване на посилення ідеї небезпечності хвороби.

8. Комуникативна тактика емоційного фону (сентимізу) НРС та НКС є інструментом зображення умов КСД та стану індивідів, акцентуації негативного досвіду СД з метою спонукання до дій адресата для зміни ситуації. Тактика НРС діє у межах схематичної стратегії, функцією якої є організація опису обстановки / умов та позначення макропропозиції, що

включає стан учасників, час, місце і мотиви для здійснення подальших подій чи дій (Дейк, 1989, с. 65). Сеттінг (від англ. *setting*) – місце та умови, за яких відбувається певна ситуація. Елементами сеттінгу є локація, період року, дня, час, що вже минув, настрій та атмосфера та ін. (Carpenter, 2012). Засобами реалізації НКС зазначененої тактики є асертиви, експресиви, директиви, анафора, прийом ствердження спільноті поглядів / потреб (P7), еліптичні речення. Лексичні засоби НРС виявляють КО «тривалість», «оцініність», метонімічний образ холоду, метафоричні образи безвихіді та перешкоди.

I know what it is to feel hungry and to see your child go hungry. It's a life of turning off the fridge because it's empty anyway, of sitting across the table from your young son enviously staring down at his breakfast. Of having freezing cold showers and putting your child to bed in god knows how many layers of clothes in the evening. It's distressing. Depressing. Destabilising. <...>. Parents are looking at empty cupboards in despair (Mirror, Feb 24, 2014).

У наведеному фрагменті **КСД «Скрутне становище»**, **КР «нестача їжі: голод»**, з метою призову аудиторії до підписання петиції щодо збільшення бюджету, автор фокусує увагу на власному негативному досвіді страждань із-за нестачі їжі, нестійкості емоційного стану (DISTRESS IS IMBALANCE / DISTRESS IS LOSS OF EQUILIBRIUM) у реченнях-асертивах (*it feels*) та експресивах у формі еліптичних речень (*It's distressing. Depressing. Destabilising*). Прийомом P7 (presuppose / raise / assert common ground) стверджує спільноті поглядів / потреб з читачем, змальовує умови виникнення дистресу за допомогою анафори прийменника *of* та синтаксичної структури *it's*.

It feels endless. Hopeless. Cold. Wet. Day after day of «no». No, we aren't looking for staff. No, there isn't anything else to eat. No, I can't put the heating on. No, I haven't got any money to pay my rent arrears. No, no, no (Mirror, Feb 24, 2014).

У фрагменті **КР «нестача грошей: бідність / убогість, збанкрутіння»** актуалізується високий ступінь когнітивної ознаки «тривалість» ЕК DISTRESS / ДИСТРЕС та його метафоричний образ, який співвідносить фізичне переживання холоду з емоційним станом: EXPERIENCING DISTRESS IS FEELING COLD. Для реалізації вказаної тактики мовець вдається до прийому анафоричного повтору заперечної частки *no* та еліпсів (*It feels endless. Hopeless. Cold. Wet. No, no, no.*), що виступають в ролі інтенсифікаторів емоційного наративу / мовлення автора та створюють емоційну насиченість та напруженість повідомлення. Прислівник *endless* підкреслює безвихідність ситуації та реалізує метафору DISTRESS IS A TRAP.

Imagine living for 11 weeks with no housing benefit, because of «delays». Imagine those 77 days of being chased for rent that you can't pay, ignoring the phone, ignoring the door, drawing the curtains so the bailiffs can't see that you're home, cradling your son to your chest and sobbing that this is where it's all ended up. <...>. I'm hungry for change (Mirror, Feb 24, 2014).

КТ в *KP «нестача грошей: бідність / убогість, збанкрутіння»* та *KP «нестача їжі: голод»* є засобом прямого звернення до адресата уявити скрутні умови та стан СД, експресивність якого підсилена анафорою у реченнях-директивах (*Imagine... Imagine...*), що задіють чуттєво-образне сприйняття людини, а також зверненням до метафори у реченні-асертиві (*I'm hungry for change*).

*The worst time of day is just before you go to bed. It's when you feel **the day has been for nothing**. The purpose of time has been simply to survive its passing. You climb the stairs **defeated**. And there is **little prospect** of tomorrow being any different* (The Guardian, 3 August 2012).

У фрагменті тактика слугує засобом рефлексії *КСД «Фрустрація»*, *KР «нездійснена ціль або невідправдані очікування»*, у якій може опинитись типовий читач (*you feel; you climb*). Мовні показники демонструють час, коли людина відчуває зміну психо-емоційного стану внаслідок нездійснених планів (*the day has been for nothing*). Саме перед сном (*just before you go to bed*) вона аналізує пророблені справи та оцінює їх результат. Якщо він невтішний, то людина розцінює ситуацію як негативну (*the worst time, to survive its passing; defeated*) і не бачить виходу (*little prospects*): DISTRESS IS A TRAP. На глибинному текстовому рівні тактика актуалізує когнітивну ознаку ЕК DISTRESS / ДИСТРЕС «оцініність» зі знаком «↔» та його метафоричну проекцію DISTRESS IS HINDRANCE, оскільки баланс емоційного :: раціонального порушений, що заважає об'єктивно зважити подальші перспективи.

Висновки з дослідження ілюструють, що комунікативна стратегія агітації втілена у 8 комунікативних тактиках: виклику довіри, формування позитивного ставлення, визнання емоційного стану, дозволу, переконання, провокування, апеляції до цінностей, емоційного фону (сеттінгу). КС реалізує ЕК DISTRESS / ДИСТРЕС у КСД «Втрата», КСД «Фрустрація», КСД «Хвороба чи поранення», КСД «Скрутне становище», КСД «Моральне насилиство» та КСД «Небезпечна ситуація», у яких об'єктивізує когнітивні ознаки: (4) «оцініність» («+» та «-»); (3) «тривалість»; (2) «інтенсивність» (високий ступінь вияву ознаки); (2) «часова локалізованість»; «вольові / свідомі дії суб'єкта»; «приховування дистресу». Найчастіше адресант звертається до метафоричних образів пасти – (3) DISTRESS IS A TRAP у КСД «Моральне насилиство», «Фрустрація», «Скрутне становище» та самотності – (2) DISTRESS IS LONELINESS у КСД «Моральне насилиство». **Перспективами подальших розвідок** у цьому напрямку вбачаємо дослідження реалізації ЕК DISTRESS / ДИСТРЕС за допомогою інших комунікативних стратегій.

Література

1. Бондаренко, Е. В., Мартынук, А. П., Фролова, И. Е., Шевченко, И. С. (Ред.). (2017). *Как нарисовать портрет птицы: методология когнитивно-коммуникативного анализа языка*. Харьков : ХНУ имени В. Н. Каразина.
2. Дейк, Т. А. ван (1989). *Язык. Познание. Коммуникация*, 294–300. Москва: Прогресс.

3. Иссерс, О. С. (2008). *Коммуникативные стратегии и тактики русской речи*. Москва: Изд-во «ЛКИ».
4. Кобриня, Н. А. (1985). *Грамматика английского языка: Морфология*. Москва: Просвещение.
5. *Словник іншомовних соціокультурних термінів*. Відновлено з <http://slovopedia.org.ua/39/53402/260804.html>.
6. Сусов, И. П. (2009). *Лингвистическая pragmatika*. Винница: Нова книга.
7. Brown, P. and Levinson, S. C. (1987). *Politeness: Some Universal in Language Usage*. Cambridge: Cambridge University Press.
8. Carpenter, C. (2012). Discover The Basic Elements of Setting In a Story. *Writer's Digest*. Retrieved from <http://www.writersdigest.com/tip-of-the-day/discover-the-basic-elements-of-setting-in-a-story>.
9. Culpeper, J. (2016). Impoliteness Strategies. A. Capone, J. L. Mey (Eds.). *Interdisciplinary Studies in Pragmatics, Culture and Society, Perspectives in Pragmatics, Philosophy & Psychology*. Springer International Publishing Switzerland, 421–445. Retrieved from http://www.academia.edu/8368660/Impoliteness_strategies.
10. Lakoff, G. and Johnson, M. (1980). *Metaphors we live by*. Chicago: University of Chicago Press.

Аналітичні статті

1. How far would you go to help an animal in distress? (2013, January 8) *The Guardian*. Retrieved from <https://www.theguardian.com/commentisfree/2013/jan/08/help-animal-distress-squirrel>.
2. Fraser, G. (2012, August 3). Church, like therapy, is a space where you are allowed to bring your distress. *The Guardian*. Retrieved from <https://www.theguardian.com/commentisfree/2012/aug/03/church-space-to-bring-your-distress>.
3. Monroe, J. (2014, February 26). My petition plea to Chancellor George Osborne: We need a Budget to end the scandal of UK hunger. *Daily Mirror*. Retrieved from <http://www.mirror.co.uk/news/uk-news/hunger-petition-plea-george-osborne-3180516>.
4. Hannon, N. (2014, March 10). Neil Hannon: my father's Alzheimer's was the inspiration behind To Our Fathers in Distress. *The Guardian*. Retrieved from <https://www.theguardian.com/music/musicblog/2014/mar/10/neil-hannon-fathers-alzheimers-inspiration-to-our-fathers-in-distress>.
5. Chaplain, Ch. (2017, July 4). London's homeless 'dying in hostels rather than hospices'. *Evening Standard*. Retrieved from <https://www.standard.co.uk/news/health/terminally-ill-homeless-people-forced-to-go-without-palliative-care-and-left-to-die-in-hostels-study-a3578756.html>.

References

1. Bondarenko, E. V., Martyinyuk, A. P., Frolova, I. E., Shevchenko, I. S. (Red.). (2017). *Kak narisovat portret ptitsyi: metodologiya kognitivno-kommunikativnogo analiza yazyka*. Harkov: HNU imeni V. N. Karazina.
2. Dijk, T. A. (1989). *Yazyik. Poznanie. Kommunikatsiya*, 294–300. Moskva: Progress.
3. Issers, O. S. (2008). *Kommunikativnye strategii i taktiki russkoy rechi*. Moskva: Izd-vo «ЛКИ».
4. Kобриня, Н. А. (1985). *Grammatika anglijskogo yazyika: Morfologiya*. Москва : Просвещение.
5. *Slovnyk inshomovnyx sociokulturnyx terminiv*. Vidnovлено з <http://slovopedia.org.ua/39/53402/260804.html>.
6. Сусов, И. П. (2009). *Lingvisticheskaya pragmatika*. Винница: Нова книга.
7. Brown, P. and Levinson, S. C. (1987). *Politeness: Some Universal in Language Usage*. Cambridge: Cambridge University Press.
8. Carpenter, C. (2012). Discover The Basic Elements of Setting In a Story. *Writer's Digest*. Retrieved from <http://www.writersdigest.com/tip-of-the-day/discover-the-basic-elements-of-setting-in-a-story>.
9. Culpeper, J. (2016). Impoliteness Strategies. A. Capone, J. L. Mey (Eds.). *Interdisciplinary Studies in Pragmatics, Culture and Society, Perspectives in Pragmatics, Philosophy & Psychology*. Springer International Publishing Switzerland, 421–445. Retrieved from http://www.academia.edu/8368660/Impoliteness_strategies.
10. Lakoff, G. and Johnson, M. (1980). *Metaphors we live by* / G. Lakoff and M. Johnson. – Chicago: University of Chicago Press.

References to Analytical Articles

1. How far would you go to help an animal in distress? (2013, January 8) *The Guardian*. Retrieved from <https://www.theguardian.com/commentisfree/2013/jan/08/help-animal-distress-squirrel>.
2. Fraser, G. (2012, August 3). Church, like therapy, is a space where you are allowed to bring your distress. *The Guardian*. Retrieved from <https://www.theguardian.com/commentisfree/2012/aug/03/church-space-to-bring-your-distress>.
3. Monroe, J. (2014, February 26). My petition plea to Chancellor George Osborne: We need a Budget to end the scandal of UK hunger. *Daily Mirror*. Retrieved from <http://www.mirror.co.uk/news/uk-news/hunger-petition-plea-george-osborne-3180516>.
4. Hannon, N. (2014, March 10). Neil Hannon: my father's Alzheimer's was the inspiration behind To Our Fathers in Distress. *The Guardian*. Retrieved from <https://www.theguardian.com/music/musicblog/2014/mar/10/neil-hannon-fathers-alzheimers-inspiration-to-our-fathers-in-distress>.
5. Chaplain, Ch. (2017, July 4). London's homeless 'dying in hostels rather than hospices'. *Evening Standard*. Retrieved from <https://www.standard.co.uk/news/health/terminally-ill-homeless-people-forced-to-go-without-palliative-care-and-left-to-die-in-hostels-study-a3578756.html>.